

סדר הדין ודיני ראיות בבית הדין לעבודה

תקציר תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
102כז	פסק הדין	5	כללי
127	הליכי בזיון	83	סעדים זמניים
134	הערעור	93	מהלך הדין
153	סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות	99	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק
		102א	הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
			כללי
24	3. תביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסייה)	5	תקנות בדבר סדרי הדין בבית הדין לעבודה
(1)ב24	4. קשר רופף בין עילה לסעד? סעד הצהרתי - ראה בהמשך הפרק, תחת הכותרת "פסק הדין".	5	הנחיות נשיא בית הדין הארצי
(2)ב24	פיצול סעדים - תקנה 26	6	השיטה האדברסרית והסטיה ממנה - העדר ייצוג, זימון עדים ובקשות וטענות מיוזמת בית הדין
10.15.9	תובענה ייצוגית - הפניה לפרק 10.15.9	16	החופש הפרוצדורלי בביה"ד - סעי' 33 לחוק
25	תביעה או הגנה נגזרת	ח6	פרשנות התקנות של בית הדין בהתאם לפרשנות התקנות בבתי המשפט
א26	ככלל אין להתנות קיום הליך בתשלום הוצאות	7	סמכות מקומית - בקשר לתקנה 3(א) (1)
ב26	חיוב תובע בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות המשפט ותוצאות הפרת החיוב		סמכות שיפוט בינלאומית, המצאה לשטחים ולח"ו"ל ופורום נאות (וחסינות ריבון זר) 78
	טענות חלופיות או סותרות בכתב טענות (וטענות חלופיות של פיטורים והתפטרות)	10ב	שינוי מקום השיפוט
ה26	תוכן כתב הגנה, צורתו ומשמעותו	10	שינוי מקום השיפוט בהליכים בהם נציגי ציבור או עובדים בבית הדין הם בעלי דין או עדים או קרובי משפחה שלהם?
27	הזכות לתבוע ופתיחת תובענה	10	העברת הדיון לבית-דין או לבית-משפט אחר, מחוסר סמכות - סעיף 79 לחוק ביה"מ
28	זכות תביעה לארגון עובדים ולגופים נוספים בענינים אישיים וקבוציים	13	אימוץ כללי סדר דין וראיות-לאחר התרעה
33	המצאת כתבי-דין (ובכלל זה פסקי דין)	17	אימוץ פקודת הראיות (וחקיקה קשורה) הפניה : לענין דיני ראיות, ראה בסוף הפרק.
38	פומביות הדיון - דיון בדלתיים סגורות ואיסור פרסום	17	אימוץ תקנות סדר הדין האזרחי
א38	הכנת הדיון ודיון מוקדם	18א	אימוץ ההליך "בקשה בכתב" (לשעבר "בקשה בדרך המרצה")
א38	קביעת הפלוגתות בשלב הכנת הדיון	19	אימוץ "המרצת פתיחה" ו"טען ביניים"
	דחיה ומחיקה על הסף ותיקון כתבי טענות - תקנות 44 - 45 וסמכות טבועה (והפניות לענין אי-התייצבות וחוסר מעש)	20	אימוץ כתב תשובה לכתב הגנה
39	מעשה בית דין	20	אימוץ ההודעה לצד ג'
45	החלטת ביניים אינה יוצרת מעשה בית דין (ושינוי נסיבות)	20	כתב התביעה ותיאור העילה
א46	צירוף תובעים ונתבעים והחלפתם (וכן צירוף בשלב הערעור)	22	כימוי התביעה ותביעה למתן חשבונות (גם בקשר לפנסייה)
		21	1. הפניות
		22	2. החובה לכמת את הסכום הנתבע - וקבלת מסמכים ממעביד

עמ'	נושא	עמ'	נושא
476	5. צו נגד צד ג' (מנהל) ו-ד' (מעביד לשעבר, המוסד לביטוח לאומי וחברת סלולר) 82א	120	איחוד דיונים - תקנות 6, 72(2) ו-120
47	6. תביעה שמטרתה גילוי מסמכים 82א	41	תיקון כתבי טענות - תקנה 41
53	7. המועד בו ניתן לבקש צו לגילוי מסמכים - ובקשה חוזרת 82ב	53	תיקון כתבי טענות ע"י "שינוי חזית"
54א	8. היקף התערבות ערכאת הערעור בהחלטה בענין גילוי מסמכים 82ג	54א	זניחת טענות
54ב	צו למתן פרטים נוספים - תקנה 46 82ג	54ב	התיישנות
82ג	מסירת שאלון - תקנה 46 82ד		טענות השתק, ויתור, פשרה ומניעות - הפניות
82ד	צו חיפוש ותפיסת נכסים וראיות (צו אנטון פילר) 82ז	57	בוררות ופישור - הפניות
182	סעדים זמניים	57	קיוזוז או תביעה שכנגד - הפניות
83	סמכות בית הדין למתן צווים זמניים 83	57	עיכוב הליכים ו"הדבר תלוי ועומד" - הסכם בוררות, הליך משמעותי, הליך אזרחי, הליך פלילי, הליך פישור, פשיטת רגל, פירוק, או אי-תשלום הוצאות
84	עקרונות לסעד זמני 84	65	ייצוג צדדים וייפוי כוח
91	ערעור על החלטה בדבר סעד זמני - הפניה 91	66	סדר הדין כאשר בעל דין אינו מיוצג
92	ערובה כתנאי למתן סעד זמני 92	71	זכות התערבות בהליכים - ארגון עובדים או מעבידים וארגונים נוספים
92	סעד זמני לבקשת נתבע 92	73	אי התייצבות לבירור התביעה - תקי' 49
93	חשיבות שיתוף נציגי ציבור בדיון על צו מניעה זמני 93	74ג	הדיון המהיר
93	הנחיות להגשת בקשות לצו זמני 93	74ד	מסמכים - גילוי, עיון וחובות הנפקה
	מהלך הדיון - סעיפים 18 (ד) ו - 33 לחוק בית הדין		א1. הוראות חוק ופסיקה המחייבות מעביד לנהל ולהנפיק מסמכים - דין מהותי 74ד
	שיקול דעת בית הדין בקביעת מהלך הדיון ודיון מזויר (והפניות להנחיות לענין שינוי מועד הדיון; מהלך הדיון בעררים על החלטות ועדות; ותביעות לפי החוק למניעת הטרדה מינית) 94		ב1. הפניות להוראות חוק ותקנות המחייבות בעל דין לגלות מסמכים - סדר דין 75
94א	רציפות הדיון 94א		ג1. כללי גילוי מסמכים בבתי הדין לעבודה, בבתי המשפט ולפי דיני המינהל הציבורי 76
94א	פיצול הדיון - הפניה 94א		א2. הגשת בקשה ללא תצהיר תומך 77
	הסכם דיוני להמנע מחקירות (ויתור על שלב ה"הוכחות") - הפניה 94א		ב2. רלוונטיות, סודיות, פרטיות, איזון אינטרסים, וגילוי רחב 78
	זכות דיונית לטעון, ולהגיש כתב תשובה או לסכם - לפני מתן החלטה או פסק דין 94א		3. החובה לשמור מסמכים רלוונטיים 82
	פרוטוקול הדיון - סעיף 68 לחוק ביה"מ 98		4. הכבדת הגילוי כשיקול במתן הצו 82
	מותב בית הדין - סעיפים 18 - 22 לחוק		
100ה	שופט דן יחיד 100ה	99	הפניה לנוסח החוק
100ה	קיום דיון בהעדר נציג ציבור שהוזמן ולא בא - סעיף 22 לחוק 100ה	99	מותב שנקטע עקב סיום כהונה, פסילה, מחלה או פטירה
100י	מתן פסק דין והחלטות בהעדר נציג ציבור 100י	100ב	שופט דן יחיד - סעיף 18(ב) והתוספת השלישית לחוק, ותקנה 42
102	החתימה על פסק הדין - הפניות 102		פסק דין אשר ניתן שלא כדין על ידי

הארכת מועדים - תקנה 125 וסמכות טבועה

נושא	עמ'	נושא	עמ'
מבוא לענין הארכת מועדים ומועד "הגשה"	102א	צירוף מספר טעמים	102א
- והפניות לענין מספר מועדים ולענין תשלום אגרה	102א	העדר התנגדות מטעם הצד השני	102טו
סדרי-דין וראיות בבקשה להארכת מועד	102ב	קיום הליך נוסף תלוי ועומד ב"אותו ענין" (במובן צר) שולל את הציפיה לסופיות (גם "טעם סביר" וגם פסק דין חלקי)	102טז
מועדה של "המצאה" ופגם בהמצאה	102ד	הארכת מועד להגשת ערעור שכנגד - והעדר ציפיה לסופיות ההליכים	102יז
שיקולים שונים בקשר למועדים שונים (והפניה לענין הליכים קיבוציים)	102ד	האקטואליות של הטעם המיוחד בעת הגשת הבקשה	102יז
מועד שנקבע בחיקוק אחר - תקנה 125 לא חלה	102ד	עיצוב בהסדרת ייצוג על ידי לשכת סיוע משפטי כ"טעם מיוחד!"	102יח
הסתמכות על הלכות בתי המשפט הכלליים - וגישה סלחנית	102ד(1)	איחור שנובע מהעדר יצוג, מחילופי ייצוג או מחילוקי דעות בין לקוח ועורך-דינו	102יח
טעמים להארכת מועדים שאינם "מיוחדים" דווקא	102ה	שירות מילואים	102יח(1)
טעמים להארכת מועד להגשת נימוקי ערעור	102ו	שכול	102יט
סופיות הדיון, הציפיה לה, וההסתמכות עליה	102ו	מחלה של אחד הצדדים או בא כוחו חגים, חופשות ועומס עבודה - אינם טעמים מיוחדים	102יט
שלילת הציפיה לסופיות - הודעה לצד השני או הגשת בקשת אורכה מבעוד מועד (גם לערכאה לא נכונה)	102ו(2)	מספר עורכי הדין המייצגים את המבקש	102כא
סיכויי הערעור וחשיבות האינטרס של המאחר - שיקולים עקריים	102ח	הארכת מועד בקשר לפסק דין בדיון מהיר שלא צויין על גביו המועד להגשת בר"ע - והגשה על פי מועד שנקבע בחוסר סמכות	102כא
משך האיחור	102י(1)	הארכת מועד אשר נקבע בהסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק-דין	102כב
הגשת ערעור בטעות (במקום בר"ע) במסגרת המועד להגשת בר"ע כעילה להארכת מועד	102י(2)	הארכת מועד להגשת בקשה לתיקון פסק-דין או החלטה אחרת	102כד
נסיבות שאינן בשליטת המבקש לעומת רשלנות מצידו	102י(2)	הארכת מועד בקשר לביטול פסק דין שניתן במעמד צד אחד וללא דיון לגופו של ענין	102כה
טעות בדיון וטעות במנין הימים ובמועדים - ריכוך ההלכה	102יא	הגשת בקשה לביטול פסק דין ובקשה להארכת מועד להגשת ערעור	102כז
איחור שנובע מתקלה חריגה בדואר או באתר נט המשפט	102יג		

פסק הדין

פסק הדין	102כז	פסק דין לפשרה ופסק דין מוסכם	107
פסק דין שלא נחתם	102כח	פסק דין המאשר פשרה - לצורך יישום סעיף 16(1) לפקודת בזיון ביהמ"ש	115
היקף פסק הדין	103	פסק דין הצהרתי - כללי	116
ככלל מוגבלים הסעדים לאלה שנתבעו בכתב התביעה	103	פסק דין הצהרתי בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.1.2	118א
הנמקת פסק דין והחלטה מהותית	104ב	פסק דין הצהרתי בנוסף על פסק דין בר-פועל (אופרטיבי)	118א
פסק דין בטל!	106		
איחור במתן פסק דין	106		

10.15.1

3

עמ'	נושא	עמ'	נושא
120	הוצאות משפט - התנהגות נאותה של עורך דין, דרכי טיעון קלוקלות והוצאות אישיות	118א	פסק דין הצהרתי כאשר ישנה דרך חילופית - ופיצול הדיון
122	(קביעת גובה הוצאות המשפט בתובענות נגד המוסד לביטוח לאומי) - הושמט	118ד	מתן פסק דין הצהרתי למרות שנתבע סכום כסף
123	הוצאות משפט בתביעות של גמלאים סרוב להגיע להסכמה בענין דיוני, או להסכים להצעת פשרה, אינם עילה לפסיקת הוצאות	118ה	פס"ד הצהרתי ביחסים בין בר קצבה לבין החייב בתשלום
124	הוצאות משפט בהליכים בסכסוך קיבוצי - הפניה לפרק 10.15.5	118ו	מועדים למתן פסק הדין ואיחור במתן פס"ד
124	(לענין פסיקת הוצאות בתובענה ייצוגית, ראה בפרק 10.15.9 לקובץ, להלן).	118ז(1)	תיקון טעויות והשמטות בפסק דין - סעיף 81 לחוק בתי המשפט
124	הוצאות בתביעת חברים כנגד ארגון עובדים	118ט	הבהרת פסק דין - גם סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל וגם סמכות טבועה?
124	הוצאות בתביעות בין ארגוני עובדים	118י(1)	פרשנות פסק דין לענין שכר ברוטו/נטו
124	הוצאות משפט שנשמטו - תיקון טעות - הפניה	118יא	הפסיקתה
125	הטלת הוצאות בהליכי ביניים - זכות טיעון	118יב	ביטול פסק דין - הפניות
125	עיכוב הליכים בשל אי-תשלום הוצאות - הפניה	120ב	עיכוב ביצוע פסק דין או החלטה (עד להכרעה בערעור)
125	ריבית והצמדה - הפניה לפרק 1.4	120ג	ערובה לכיסוי הוצאות - הפניה
	סדר דין וראיות בעניינים עונשיים (הושמט)		פסיקת הוצאות משפט ושיקולים סוציאליים שבמשפט המגן-תקנות 113 - 116
			פסיקת הוצאות כגינוי לבעל דין אך לא כעונש ולא כדוגמה?

הליכי בזיון

130	פס"ד שניתן בהסכמה - ביזויו ופיצוי מוסכם	126	הסעיפים החלים בביה"ד מפקודת בזיון בית המשפט - הפניה
132	בקשת צו בזיון כנגד צד ג'	126	סעד מעשי (אופרטיבי) - תנאי לקיום הליכי בזיון
133	בקשת צו בזיון בקשר להגבלת חופש עיסוק ופיטורים - שיקולי מדיניות	126	כללים דיוניים
133	על צו בזיון ואכיפה הקשור בשביתה - הפניה לפרק 10.2.5	128א	שיעור העונש-הכופה ושאלת צפיית פני העתיד

הערעור

		סדרי הדין בערעור - כללי	
134א	ערעור בהליך קיבוצי - סדרי דין - הפניה	134	התקנות בדבר סדרי הדין בערעור-הפניה
134א	ערעור בהליך פלילי - סדרי דין - הפניה	134	מועדים להגשת ערעור ולהגשת בקשת רשות ערעור
134ב	סמכויות ערכאת הערעור - הפניות	134	הארכת מועדים להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור - הפניה
134ב	ערעור לערכאה לא נכונה, והעברת הדיון	134א	
135	חיוב מערער בהפקדת ערובה לתשלום הוצאות		

(המשך התוכן בעמוד 4א)

נושא	עמ'	נושא	עמ'
טענות חדשות בערעור	136(1)	התערבות בהחלטות דיוניות של בית	עמ'
ראיות חדשות בערעור	136(1)	הדין קמא ושל רשמת ביה"ד הארצי 145	
החזרת הליך לערכאה הדיונית או השלמת הדיון בערכאת הערעור	137	התערבות בקביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית	146א
ערעור שכנגד	138	התערבות בפסיקת פיצויים	148ג
זכות ערעור ורשות ערעור		ערעור על פס"ד בהסכמה או פסק דין המאשר פשרה - הפניה	148ד
מתן זכות ערעור - מבוא	139	התערבות בקביעת שעור הוצאות המשפט	148ד
תוצאות טעות בהליך - הגשת בקשת רשות ערעור במקום ערעור ולהיפך	139	ערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים	
ככלל אין אפשרות לערער על החלטות ביניים בדיון מהיר	139	הפניה לתקנות בדבר סדרי הדין בבתי	149
ערעור על החלטות ופסקי דין בקשר לבוררות	140	הדין לעבודה	
האבחנה בין "פסק דין" לבין "החלטה אחרת" - דברי הסבר והפניה	141	מקורות זכות הערעור על החלטות ופסקי דין של רשמים - הפניות	149
שיקולים במתן רשות ערעור - סעי' 26(א) סיפא ו- 26(א1) לחוק	141	ערעור ב"דיון מהיר"	149
הפניה : לשאלה, אם להגיש בר"ע או להמתין לערעור, ראה תחת הכותרת הבאה.		קביעת סעיף החוק החל על החלטת רשם - סעיף 27(א) או סעיף 27(ב)	150
תפקידי ערכאת הערעור והיקף הביקורת הערעורית		ערעור מכוח סעיף 27(א) לחוק בית	150
תפקידי ערכאת הערעור ומידת התערבותה בהחלטות ופסקי-דין - מבוא	143	הדין לעבודה	
האם להגיש בר"ע או להמתין לערעור? - תקנה 84 וסעיף 26(א) לחוק	144	ערעור מכוח סעיף 27(ב) לחוק בית	150
התערבות במתן צווים זמניים (וסעד זמני בערעור)	144	הדין לעבודה	
		ערעור על פסק דין של שופט אשר שמע את ההוכחות כרשם - סעיף 27(ב) לחוק	151
		רשות לערעור-שני על פסק-דין של רשם מכוח סעיף 27(ב) לחוק	151
		ערעור על החלטות רשם לפי סמכויותיו מכוח סעיף 27(ג) לחוק	152

סדרי הבאת ראיות ודיני ראיות

הזמנת עדים, חובתם להשיב לשאלות, צווים הבאה והוצאותיהם

הפניה: לענין צו לתפיסת ראיות (צו אנטון פילר), ראה בתחילת הפרק, לעיל, בסמוך לדיון בגילוי מסמכים ובשאלונים.	
1. הפניות (גם בענין מומחים רפואיים)	162א
2. החובה להעיד וצו הבאה	162ב
3. הגשת דרישה להזמנת העדים לבית הדין ומעקב אחר המצאת ההזמנה	163
4. שיקול דעת בית הדין בהזמנת עדים	163
5. שקילת מידת ההכבדה שתגרם לעד בשל חיובו בהבאת מסמכים	165
6. מטרת הזמנתו של עד -	

סדרי הבאת ראיות ועדויות

- תקנה 51, סעיף 18(ד) ופרט (4) לתוספת הרביעית לחוק

1. שינוי סדר הבאת הראיות	153
2. סמכות בית הדין להתעלם מראיות, בהסכמת הצדדים	155
3. גביה מוקדמת של עדות	156
4. השלמת עדות, רענון זכרון, עדות הזמה, והחמצת מועדים	156
5. הגשת עדויות בתצהירים ועדות ראשית של בעל דין שאינו מיוצג	160
6. גביית עדות מרחוק (וידאו קונפרנס) 162א	
7. משיכת תצהיר	162א

עמ'	נושא	עמ'	נושא
179	הפרוצדורה העותומנית	166	הטלת חיוב לגלותה
	חסיון ראיות, פרטיות וסודיות	167	7. הוצאות עדים
	1. תחולת החסיונות הראייתיים בבית הדין	168	8. ביקורת ערעורית על החלטות בנושא הזמנת עדים
180	2. הגשת ראיות הפוגעות בפרטיותו של עובד מתדיין וצד שלישי - הפניות		חקירה נגדית
181	3. חסיון ראיות והשמירה על סודות מסחריים במהלך ניהול ההליך המשפטי	168א	1. הזכות לחקור עד בחקירה נגדית
182	4. "חסיון" לעומת גילוי חלקי של ראיות	168ב	2. שאלת משקלם וקבילותם של תצהירים שלא מתאפשר לחקור בחקירה נגדית את נותניהם
	נטל ההוכחה ומשקל הראיות		3. הזכות להתכונן לקראת חקירה נגדית
183	1. כללי	168ד	4. חקירה נגדית למומחה יועץ רפואי שמונה על ידי בית הדין - הפניות
184א	2. נטל ההוכחה - הפניות לחוקים ולדינים מיוחדים	168ה	5. התחמקות עד שהינו בעל דין, מלהשיב לשאלות בחקירה נגדית
185	3. המשקל שיש לתת להימנעות בעל דין מהבאת ראיה	168ה	6א. הסכם דיוני להמנע מחקירות נגדיות - שאלת תוקפו
186	4. הסכם ראייתי נסוג מפני הוראות דין כפויים (קוגנטיות) - הפניה	168ו	6ב. חוסר או פגם בחקירה נגדית - הצד הדיוני והתוצאה ההוכחתית
186	5. תובע המבסס את תביעתו על ראיות הנתבע? - הפניה		7. אי מתן רשות ערעור על החלטות הערכאה הדיונית בנושא חקירה נגדית של עד
	חזקות	168ט	
186א	הפניות		בית הדין לעבודה אינו קשור בדיני הראיות בהליכים אזרחיים - סעיף 32 לחוק
186א	1. דוגמאות לחזקות שבעובדה	169	
187	2. דוגמאות לחזקות שבחוק	172	ראיות לא רלוונטיות
187	3. דוגמאות לחזקות שבפרשנות		קבילות ראיות
	ידיעה שיפוטית (ידיעת הדיינים)	174	1א. מבוא
188	1. כללי	174א	1ב. הסכמה או העדר התנגדות
	2. לענין ידיעת דיינים על הסכמים קיבוציים כלליים, פסקי המוסד לבוררות מוסכמת, וצווי הרחבה והוכחת תוכנם	174א	1ג. סעיף 30 לחוק מבקר המדינה וסעיף 10 לחוק הביקורת הפנימית
189	3. לענין הגשת תקנות קרנות פנסיה וקרנות דמי מחלה כמוצגים	174ג	1ד. הגשת הקלטה ותמליל
191	4. דוגמאות נוספות לידיעה השיפוטית של בתי הדין לעבודה (או להעדרה)	174ד	2. קבילות עדות שמיעה
192	5. היכרות עם הצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים	176	3. הגשת מסמך שלא באמצעות עורכו או מקבלו
196		178	4. אי-קבילות ממצאי בדיקת פוליוגרף
			5. שחרור מסעיף 80 לחוק

(המשך בעמוד 5)